

Vergaderjaar 2013–2014

32 824

Integratiebeleid

Nr. 62

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 28 mei 2014

In de antwoorden op de vragen van de leden Azmani (VVD), Yücel (PvdA) en Heerma (CDA) over de «afnemende deelname aan inburgering» van december 2013 (Aanhangsel Handelingen II 2013/14, nrs. 669, 680 en 681), heb ik toegezegd uw Kamer in het voorjaar van 2014 nader te informeren over de voortgang van de inburgering van nieuwe inburgeringsplichtigen in 2013. Met deze brief kom ik die toezegging na.

Hieronder ga ik achtereenvolgens in op de instroom van de inburgeringsplichtige nieuwkomers in 2013 en de inspanningen die zij verrichten om aan de inburgeringseisen te voldoen. Tenslotte verschaf ik uw Kamer informatie over het gebruik van de leenfaciliteit en de voorlopige examenresultaten van deze inburgeraars. De hieronder weergegeven informatie is grotendeels afkomstig uit het Informatiesysteem Inburgering. Daarnaast is gebruik gemaakt van de uitkomsten van een enquête onder migranten die in de eerste helft van 2013 inburgeringsplichtig zijn geworden. Het rapport, opgesteld door online onderzoeksbureau MWM2, is bijgevoegd¹.

Instroom inburgeringsplichtige nieuwkomers

Instroom inburgeringsplichtigen	2013
Asielgerechtigden	4.899
Overige nieuwkomers	5.747
Totaal	10.646

Bron: ISI (peildatum, 1 januari 2014)

In 2013 hebben ruim 10.600 nieuwkomers een kennisgeving van DUO ontvangen over de inburgeringsplicht. Van het aantal nieuwe inburge-

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

ringsplichtigen is iets minder dan de helft asielgerechtigd (46%). De overige groep inburgeringsplichtige nieuwkomers (54%) bestaat hoofdzakelijk uit gezinsmigranten.

Inspanningen van inburgeringsplichtigen

Om inzicht te krijgen in de inspanningen van de nieuwkomers heeft onderzoeksbureau MWM2 in opdracht van DUO een enquête uitgezet onder inburgeringsplichtigen die in de eerste helft van 2013 een kennisgeving hebben ontvangen. De enquête stond open van 22 oktober 2013 tot en met 17 februari 2014. Van de circa 4.700 inburgeringsplichtigen hebben 2.874 inburgeraars de vragenlijst ingevuld. De totale respons komt daarmee op 61%².

Deelname aan een inburgeringscursus

Bijna zes op de tien respondenten geeft aan dat ze een cursus volgen om Nederlands te leren. Hiervan volgt ruim drie kwart een cursus bij een instelling met het Blik op Werk Keurmerk. Onder asielgerechtigden is de cursusdeelname hoger dan onder de overige nieuwkomers. Asielgerechtigden volgen ook vaker een cursus bij een instelling met het Blik op Werk keurmerk. De cursisten gaan gemiddeld 7,7 uur per week naar de cursus en besteden gemiddeld nog eens 8,7 uur per week aan thuisstudie. Asielmigranten volgen in vergelijking met overige nieuwkomers gemiddeld meer uren onderwijs.

Overige inspanningen om Nederlands te leren

Naast een cursus probeert de meerderheid van de nieuwkomers ook nog op een andere manier zich de taal eigen te maken. Dit geldt ook voor de groep nieuwkomers die (nog) geen cursus volgen. Nieuwkomers oefenen de Nederlandse taal bijvoorbeeld met familie, vrienden en bekenden. Ook door middel van de televisie, Internet en het lezen van boeken wordt het Nederlands geoefend.

Gebruik sociale leenfaciliteit DUO

Inburgeringsplichtigen kunnen als zij financieel niet in staat zijn om cursussen te volgen opdat zij daarna aan hun inburgeringsplicht kunnen voldoen, geld lenen bij DUO. Hiervoor moeten zij een aanvraag indienen bij DUO. De lening moet worden ingezet voor de bekostiging van de inburgering, het volgen van een inburgeringscursus³ en/of deelname aan het inburgeringsexamen of het staatsexamen NT2. In onderstaande tabel is het aantal inburgeringsplichtige leners opgenomen, uitgesplitst naar doelgroep.

Inburgeringsplichtigen met een lening	2013 t/m april 2014
Asielgerechtigden	3.146
Overige nieuwkomers	895
Totaal	4.041

Bron: ISI (peildatum 1 mei 2014)

² Uit de (non-)response analyse komt naar voren dat de respondenten een getrouwe afspiegeling vormen van de totale onderzoekspopulatie.

³ Voorwaarde voor het verkrijgen van een lening voor het volgen van een cursus, is dat de cursus wordt aangeboden door een officiële instelling met het Blik op Werk Keurmerk.

Van de groep van circa 10.600 inburgeringsplichtige nieuwkomers uit 2013 heeft per 1 mei 2014, 38% een lening. Asielgerechtigden maken vaker gebruik van de leenfaciliteit voor de inburgering dan overige nieuwkomers. Circa 64% van de asielgerechtigden die in 2013 inburgeringsplichtig werden, heeft een lening van DUO. Inburgeringsplichtigen maken meer gebruik van de leenfaciliteit naarmate zij langer in Nederland zijn. Van de groep asielgerechtigden die in de eerste helft van 2013 inburgeringsplichtig werd, heeft per 1 mei 2014 inmiddels 76% een lening.

Bovenstaande gegevens uit het MWM2 onderzoek en over het gebruik van de leenfaciliteit laten zien dat een aanzienlijk deel van de nieuwe inburgeringsplichtigen uit 2013 zich inspant om in te burgeren. Hierbij moet worden opgemerkt dat het aantal toegekende leningen geen absolute graadmeter is voor de activiteiten van alle inburgeraars: Inburgeringsplichtigen kunnen de cursus ook zelf financieren en kunnen zich, zoals blijkt uit het rapport van MWM2, op meerdere manieren voorbereiden op het inburgeringsexamen.

Examenresultaten

De termijn waarbinnen inburgeraars aan de inburgeringsplicht moeten voldoen bedraagt 3 jaar (en voor analfabeten 5 jaar). Inburgeraars kunnen aan de inburgeringseisen voldoen door te slagen voor het inburgeringsexamen of het staatsexamen NT2⁴. Het inburgeringsexamen bestaat uit meerdere onderdelen. Een inburgeraar is geslaagd voor het inburgeringsexamen als hij of zij voor alle onderdelen is geslaagd. Als een onderdeel niet wordt gehaald moet worden herkanst.

Van de groep nieuwkomers die in 2013 inburgeringsplichtig is geworden is hebben per 1 mei 2014 inmiddels 272 personen aan het volledige inburgeringsexamen deelgenomen. Van deze groep slaagden 183 personen. Daarnaast hebben 138 nieuwe inburgeringsplichtigen in bovengenoemde periode aan het staatsexamen NT2 deelgenomen⁵. Van deze groep slaagden 78 personen. In totaal hebben per 1 mei 2014 ruim 400 inburgeraars met een kennisgeving uit 2013 aan minimaal 1 onderdeel van het inburgeringsexamen deelgenomen.

Samenvattend kan ik stellen dat een substantieel deel van de personen die inburgeringsplichtig zijn geworden in 2013 een cursus volgt of zich op een andere manier op het inburgeringsexamen voorbereidt. Aan bijna 40% van de nieuwe inburgeringsplichtigen uit 2013 is een lening toegekend voor de bekostiging van de inburgering. Van de groep asielgerechtigden die in de eerste helft van 2013 inburgeringsplichtig werd, heeft per 1 mei 2014 inmiddels driekwart een lening. Slechts een klein deel van de nieuwe inburgeringsplichtigen heeft per 1 mei 2014 aan de plicht voldaan. Een iets grotere groep inburgeraars heeft reeds aan een onderdeel of onderdelen van het inburgeringsexamen deelgenomen.

Ik vind het belangrijk dat nieuwkomers zo snel mogelijk met de inburgering starten. Het afronden van de inburgering vergroot immers de kans op participatie⁶. Uitgangspunt van de gewijzigde Wet inburgering per 1 januari 2013 is dat inburgeraars zelf verantwoordelijk zijn voor hoe zij

⁴ Het staatsexamen NT2 ligt op een hoger niveau (B1) dan het inburgeringsexamen (A2).

⁵ Het totaal aantal inburgeraars dat slaagde voor het inburgeringsexamen of staatsexamen NT2 in 2013 bedraagt circa 17.000 personen. De overgrote meerderheid van deze geslaagden zijn inburgeraars die voor de recente wijziging van de Wet inburgering (per 1 januari 2013) inburgeringsplichtig zijn geworden.

⁶ Rapport *De bijdrage van inburgering aan de participatie van migranten in de Nederlandse samenleving*, Regioplan 2013. (Kamerstuk 32 824, nr. 34)

zich voorbereiden op het inburgeringsexamen. Het is goed om te zien dat veel mensen actief bezig zijn met hun inburgeringsplicht. De termijn waarbinnen inburgeringsplichtigen aan de inburgeringsplicht moeten voldoen bedraagt 3 jaar (en voor analfabeten 5 jaar). Inburgeraars hebben dus nog voldoende tijd om zich voor te bereiden op het examen.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher